

**GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA
CENTRALNE LABORATORIUM
REFERENCYJNE LABORATORIUM NASIENNE W POZNANIU**

**Ocena laboratoryjna materiału siewnego w polskich laboratoriach akredytowanych w ISTA
Seed material testing in the Polish laboratories accredited by ISTA**

mgr Magdalena Andrzejak, mgr Irena Gera, mgr inż. Emilia Nikiel
Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, Centralne Laboratorium
Referencyjne Laboratorium Nasienne w Poznaniu rln@piorin.gov.pl

International Seed Testing Association (ISTA) – Międzynarodowy Związek Oceny Nasion został założony w 1924 r. przez 26 krajów, w tym Polskę, w celu opracowania i publikowania międzynarodowo uznanych metodyk pobierania i oceny laboratoryjnej nasion. Obecnie członkowie ISTA reprezentują 83 kraje ze wszystkich kontynentów. Aktualnie ISTA skupia 225 laboratoriów członkowskich, z których ponad 130 posiada akredytację.

Akredytacja laboratoriów nasiennych w International Seed Testing Association (ISTA) uprawnia do wystawiania międzynarodowych świadectw jakości materiału nasiennego - Międzynarodowych Świadectw Partii Nasion Orange. Zezwalają one na międzynarodowy obrót materiałem siewnym, w tym eksport do państw trzecich. W Polsce akredytację ISTA posiadają dwa laboratoria rządowe Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa – Referencyjne Laboratorium Nasienne CL w Poznaniu i Oddział CL w Warszawie.

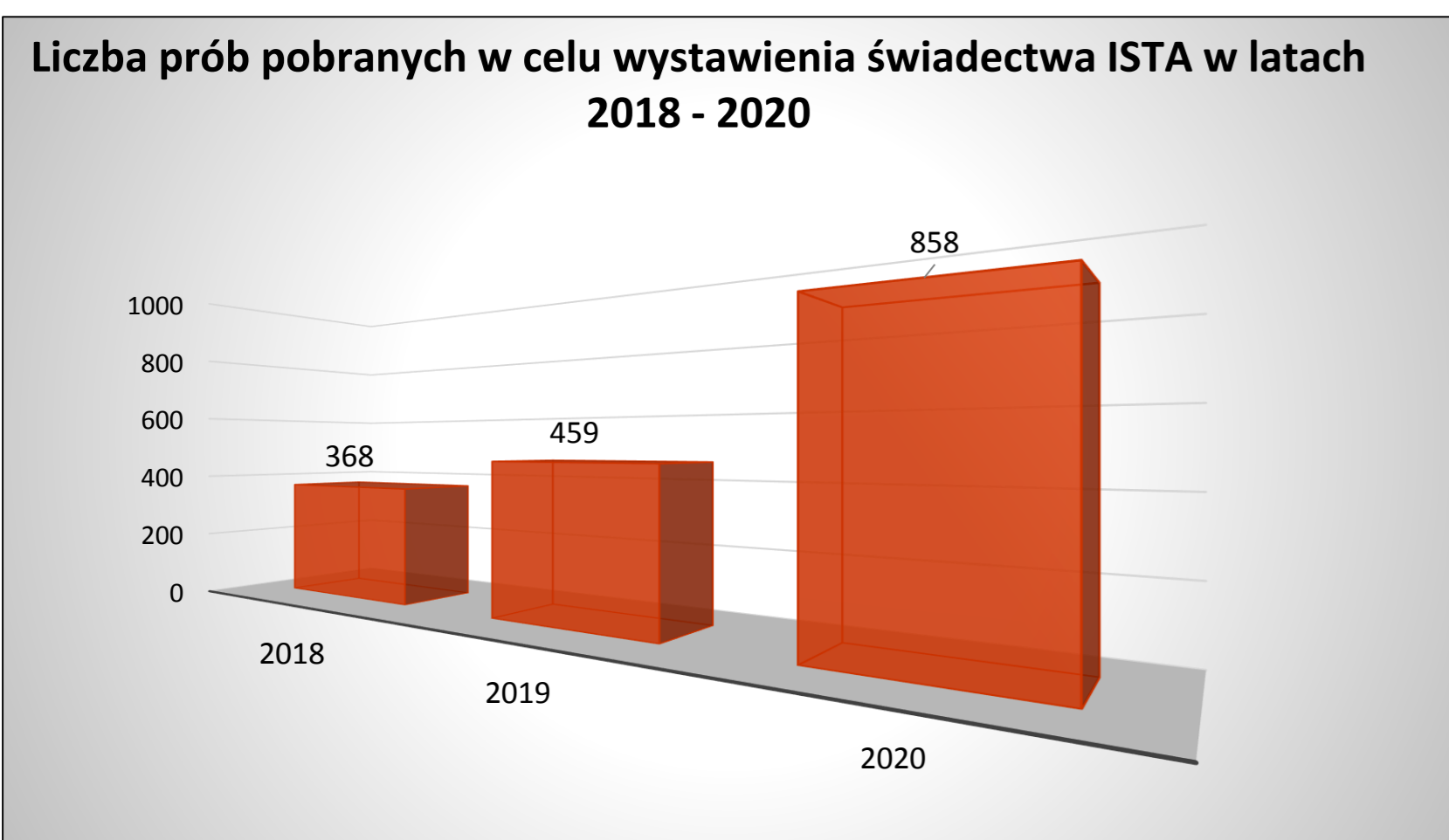
Ustawa o nasiennictwie z dnia 9 listopada 2012 r. stanowi, że pobieranie prób oraz ocenę laboratoryjną materiału siewnego wykonuje się zgodnie z metodyką ISTA. Obowiązuje ona we wszystkich laboratoriach wykonujących ocenę laboratoryjną materiału siewnego, zarówno w laboratoriach rządowych jak i laboratoriach firm nasiennych pracujących pod rządowym nadzorem.

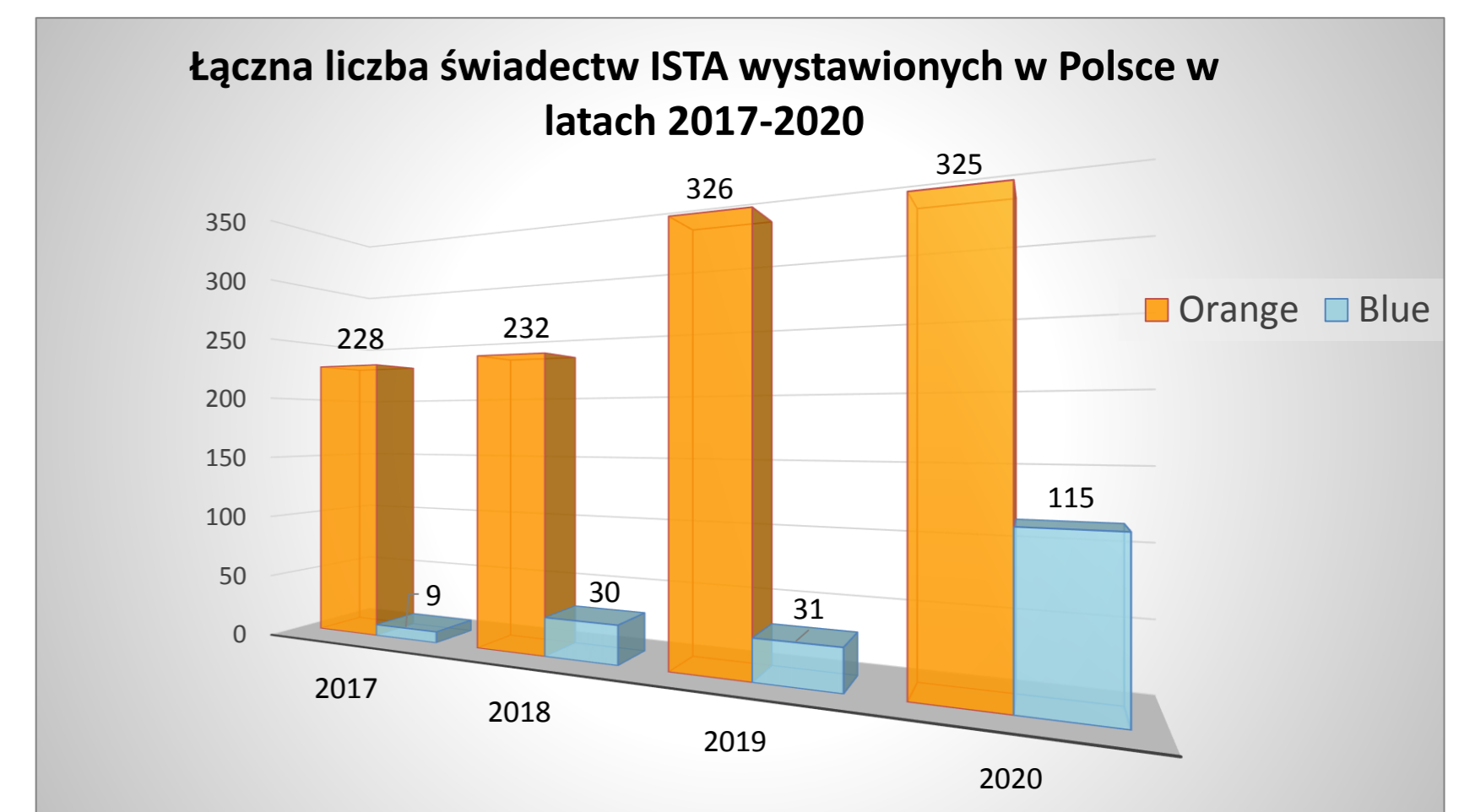
Wyniki badań wystawiane są na formularzach otrzymanych z Sekretariatu ISTA. Są dwa rodzaje świadectw: Międzynarodowe Świadectwo Orange Partii Nasion oraz Międzynarodowe Świadectwo Blue Próbkki Nasion. Świadectwo Orange jest wydawane wtedy, gdy próbka partii nasion była pobierana pod nadzorem i badana w akredytowanym laboratorium. Świadectwo Blue jest wydawane wtedy, gdy pobieranie próbki partii nasion nie było przeprowadzone pod nadzorem akredytowanego laboratorium. Świadectwa Orange wydawane przez akredytowane laboratoria dają odbiorcom pewność, że wyniki są wiarygodne i odpowiadają jakości partii nasion. Akredytacja ISTA zapewnia wysoki standard badań i buduje zaufanie klientów.

Ocena materiału siewnego w Laboratoriach akredytowanych w ISTA wymaga wdrożenia i utrzymania Systemu Zarządzania Laboratorium zgodnego z ISTA Accreditation Standard for Seed Testing and Seed Sampling. Akredytacja ISTA jest potwierdzeniem technicznych kompetencji laboratorium do przeprowadzania badań zgodnie z International Rules for Seed Testing. Jednym z podstawowych wymagań akredytacji jest udział w audytach prowadzonych przez audytorów ISTA. Wymagane jest również uczestnictwo w międzynarodowych badaniach biegłości organizowanych przez Komitety Techniczne ISTA. Obecnie polskie laboratoria akredytowane w ISTA posiadają akredytację w zakresie wybranych metod badawczych opisanych w International Rules for Seed Testing.

METODA BADAWCZA	ZAKRES AKREDYTACJI ISTA	
	WARSZAWA PL07	POZNAŃ PL05
POBIERANIE PRÓBEK NASION	✓	✓
OZNACZANIE CZYSTOŚĆ NASION I INNYCH NASION W SZTUKACH	✓	✓
OZNACZANIE ZDOLNOŚCI KIEŁKOWANIA NASION	✓	✓
OZNACZANIE WILGOTNOŚCI NASION	✓	✓
OZNACZANIE MASY 1000 NASION	✓	✓
OZNACZANIE ŻYWOTNOŚCI NASION	✓	✓
OZNACZANIE ZDROWOTNOŚCI NASION	-	✓
WERYFIKACJA GATUNKÓW I ODMIAN – OZNACZANIE NASION GORZKICH W ŁUBINACH	-	✓

Zainteresowanie firm nasiennych otrzymaniem świadectw ISTA na przestrzeni lat wzrasta. Możliwość wykonania badań w akredytowanym laboratorium i otrzymanie świadectwa ISTA pozwala przedsiębiorcom na rozwój międzynarodowego handlu materiałem siewnym. W wielu krajach eksport i import są możliwe tylko pod warunkiem, że partia nasion posiada Międzynarodowe Świadectwo Partii Nasion Orange.

Metody oceny laboratoryjnej i pobierania prób publikowane w metodyce ISTA są rekomendowane przez międzynarodowe organizacje, takie jak: FAO (Food and Agriculture Organization), UPOV (International Union for the Protection of New Varieties of Plants), WTO (World Trade Organization), OECD (Organization for Economic Co-operation and Development).

